

SCHEMAT NABOŻEŃSTWA ZE ŚPIEWEM AKATYSTU

W prezbiterium umieszcza się ikonę Najświętszej Maryi Panny. Najlepiej aby była odpowiedniej wielkości, co pomoże skupić się zgromadzonym na Maryi. Nie należy umieszczać ikony na ołtarzu. Kapłan z usługującymi, ubrani w odpowiednie szaty liturgiczne (kapłan w albę albo komżę, stułę i kapę, a usługujący w zwykłe swoje szaty) udają się do ołtarza w następującym porządku:

- a) ministrant z dymiącą kadzielnicą (jeżeli przemawiają za tym okoliczności, można użyć dwóch albo trzech kadzielnic),
- b) ministranci niosący świeczniki z płonącymi świecami,
- c) akolici oraz inni ministranci,
- d) kapłan.

W czasie procesji wejścia śpiewa się odpowiednią pieśń, np. Niepokalana, śnieżna lilio. Po przybyciu do ołtarza kapłan i usługujący oddają mu należną cześć przez głęboki pokłon. Jeżeli w prezbiterium jest tabernakulum z Najświętszym Sakramentem, przyklękają. Świeczniki, które nieśli ministranci, stawia się na ołtarzu albo w jego pobliżu. Gdy jeszcze trwa śpiew, kapłan dokonuje okadzenia ikony. Potem udaje się na miejsce przewodniczenia.

Nabożeństwo może rozpocząć jak we Mszy świętej znakiem krzyża i pozdrowieniem:

K. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

W. Amen.

K. Pan z wami.

Albo:

Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, * zrodzonego za sprawą Ducha Świętego z Maryi Dziewicy, † niech będzie z wami wszystkimi.

W. I z duchem twoim.

Może także użyć wersetu wprowadzającego z Liturgii Godzin:

K. Boże, wejrzyj ku wspomżeniu memu.

W. Panie, pośpiesz ku ratunkowi memu.

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu.

Jak była na początku i teraz, i zawsze,

i na wieki wieków. Amen. Alleluja.

Kapłan wprowadza zebranych w nabożeństwo. Może to uczynić tymi lub podobnymi słowami:

Drodzy bracia i siostry, chcemy dziś wspólnie chwalić Najświętszą Dziewicę Maryję, Matkę Zbawiciela. Razem z Archaniołem Gabrielem, Elżbietą, pasterzami, mędrkami i rzeszami Jej czcicieli wyśpiewamy starożytny hymn – Akatyst. Proszę was, najmilsi, abyście nie tylko wargami, ale i sercem chwalili Bożą Rodzicielkę. Śpiewajmy więc z radością i zapałem ku Jej czci i wsłuchujmy się w słowa, które wypowiemy, by dzięki nim głębiej wniknąć w tajemnicę dziewiczego macierzyństwa Maryi.

Po wprowadzeniu kapłan ze złożonymi rękami mówi:

Módlmy się.

Wszyscy razem z kapłanem modlą się przez pewien czas w milczeniu. Potem kapłan z rozłożonymi rękami odmawia modlitwę:

Boże, z Twojej woli za zwiastowaniem anielskim odwieczne Słowo przyjęło ludzkie ciało w łonie Najświętszej Maryi Panny, † spraw, aby wspomagało nas wstawiennictwo Dziewicy, * w której Boże macierzyństwo głęboko wierzymy. Przez naszego Pana, Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

Następnie można wykonać śpiew przed Ewangelią, po którym diakon, albo, jeżeli go nie ma, sam kapłan, odczytuje fragment Ewangelii opowiadający o Maryi. Jeśli miało miejsce odczytanie fragmentu Ewangelii można wygłosić krótką homilię.

Teraz następuje śpiew Akatystu. Kantorzy wykonują partie solowe z odpowiedniego miejsca poza prezbiterium. Po każdym kondakionie, w czasie śpiewu Alleluja, alleluja, alleluja, ministrant okadza ikonę Bogurodzicy trzema rzutami kadzielnicy po trzy. W czasie śpiewu kondakionu I kapłan przechodzi pośród wiernych i ich okadza.

Akatyst ku czci Bogurodzicy

KONDAKION I

O, Waleczna Hetmanko, zwycięską wdzięczności pieśń, z niewoli wyswobodzeni, słudzy Twój, niesiem Ci, Bogarodzico. Ty, która posiadasz moc niezwyciężoną, od wszelkich nieszczęść wybaw nas, byśmy do Ciebie wołali: Witaj, oblubienico Dziewicza.

STASIS PIERWSZA

IKOS I

Archanioł z nieba posłan był, by witaj Matce Boga rzekł. A kiedy ujrzał, że na jego bezcielesny głos bierzesz na siebie ciało, Panie, stanął w zachwycie wołając do Niej:

Witaj, przez którą jaśnieje radość,
Witaj, dla której klątwa odpuszczona,
Witaj, która Adama podnosisz z upadku,
Witaj, która od łez uwalniasz Ewę

Witaj, o wysokości, pojęciom ludzkim niedostępna,
Witaj, głębiono nawet anielskim okiem niezbadana,
Witaj, bo jesteś tronem Króla,
Witaj, bo dźwigasz Tego, co wszystkie dźwiga rzeczy.

Witaj, gwiazdo Słońce nam ukazująca,
Witaj, łono Boskiego wcielenia,
Witaj, przez którą stworzenie się odnawia,
Witaj, przez którą Stwórcą dzieckiem się staje.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION II

Bacząc Najświętsza Panna na swoje dziewictwo do Gabriela śmiało rzecze: Dziwne twej mowy znaczenie i duszy mojej do pojęcia trudne. Poczęcie bowiem bez męża udziału i macierzyństwo głosisz mi wołając: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS II

Czeka Dziewica z upragnieniem na poznanie niepozwanego i rzecze Bożemu słudze: Czyż łono moje dziewicze może począć i porodzić Syna Powiedz mi. A on w bojaźni i czci rzekł Jej wołając:

Witaj, wtajemniczona w niewymowną radę,
Witaj, pełna wiary w sprawy milczenia godne,
Witaj, któraś przedsmakiem cudów Chrystusowych,
Witaj pełnio wszystkiego, co o Nim jest prawdą.

Witaj, drabino, po której sam Bóg z nieba zstąpił,

Witaj, moście wiodący z ziemi ku niebiosom,
Witaj, cudzie, o którym słów brak jest aniołom,
Witaj, rano bolesna zadana demonom.

Witaj, światłość rodząca w sposób niewymowny,
Witaj, któraś nikomu nie wyjawiała swej tajemnicy,
Witaj, która przekraczasz wiedzę wszystkich mędrców,
Witaj, która wierzącym rozjaśniasz umysły,
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION III

Dziewicę, co męża nie знаła, Moc Najwyższego okryła cieniem ku poczęciu; a Jej łono nietknięte urodzajną uczyniła rolę dla wszystkich, którzy chcą mieć zbawienie tak oto śpiewając: Alleluja.

Alleluja, alleluja ,alleluja.

IKOS III

Elżbietę nawiedzić pobiegła Panna napełniona Bogiem. Dziecię w łonie Elżbiety zaraz rozpoznało Jej pozdrowienie z radością i skokiem tylko zamiast śpiewu wołało do Bogurodzicy:

Witaj, konarze pnia, co nie usycha,
Witaj, pole rodzące Owoc nieskalany,
Witaj, uprawiająca pole Rolnika ludzi przyjaciela,
Witaj, która nam rodzisz Rodziciela życia.

Witaj, niwo dająca obfitość zmiłowań,
Witaj, stole pełny bogactw pojednania,
Witaj, bo nam gotujesz łąkę słodkich rozkoszy,
Witaj, bo duszom przystań spokojną sposobisz.

Witaj, modlitwy kadzidło pachnące,
Witaj, całego świata ceno pojednania,
Witaj, dobroci Boża śmiertelnym życzliwa,
Witaj, któraś śmiertelnym śmiałym przystępem do Boga.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION IV

Falami sprzecznych myśli szarpany jak burzą chwiał się i gubił Józef. Patrząc na Ciebie, dotąd nietkniętą od męża, snuł ciemny domysł o tajemnym związku, o Nienaganna. Lecz pouczony od Ducha Świętego o tym poczęciu, zawołał: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

STASIS DRUGA

IKOS IV

Gdy usłyszeli pasterze aniołów śpiewanie o przyjściu Chrystusa ciele, pobiegli jak do pasterza ujrzeni go jak Baranka bez skazy, na łonie Maryi się pasł, a oni hymn Jej śpiewali:

Witaj, matko Baranka i Pasterza,
Witaj, zagrodo duchowych owieczek,
Witaj, obrodo od wilków niewidzialnych,
Witaj, bramy raję nam otwierająca.

Witaj, bo z ziemią śpiewają radosne niebiosę,
Witaj, bo z niebem płęsa szczęśliwa ziemia,
Witaj, Ty apostołów niemilknące usta,
Witaj, niezwyciężone męstwo zwycięstwa wieniec noszących.

Witaj, podporo wiary naszej mocna,
Witaj, łaski dowodzie jasny,
Witaj, która piekło ogałacasz,
Witaj, która nas chwałę przyodziewasz.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION V

Hen, ku Bogu lecącej gwiazdy blaskiem urzeczeni poszli za nią Magowie, a trzymając się mocno niebieskiej latarni znaleźli w jej promieniach potężnego Władcę, i dostępując do Niedostępnego witali Go wołając: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS V

I gdy ujrzeli synowie Chaldei na rękach Dziewicy Tego, co ludzi stworzył
swą ręką, rozpoznali w Nim Pana, choć przyjął na się postać sługi.
Skwapliwe uczcili Go swymi darami, a Błogosławionej wołali:

Witaj, Matko Gwiazdy niezachodzącej,
Witaj, promieniu dnia mistycznego,
Witaj, gasząca zarzewie fałszu,
Witaj, oświęcająca wyznawców Trójcy Świętej.

Witaj, przez którą tyran nieludzki wygnany ze swojego władztwa,
Witaj, ukazująca Chrystusa - Pana, ludzi Przyjaciela,
Witaj, wyzwalająca od pogańskiego bałwochwalstwa,
Witaj, ocalająca od brudnych uczynków.

Witaj, kładąca kres pogańskiej czci ognia,
Witaj, tłumiąca płomień namiętności,
Witaj, przewodnicząca wierzących po drodze mądrości,
Witaj, radości wszech ludzkich pokoleń.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION VI

Jakże zmienieni w Boga niosących heroldów wracali do Babilonu
Magowie. Spełniając Twe polecenie wszystkim głosili o Tobie, żeś
Zbawcą, lecz pominieli Heroda - głupca, co śpiewać nie umiał: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS VI

Kiedyś Egipt oświecił światłem swojej prawdy, przepędziłeś precz
ciemności błędu. Bożki egipskie, o Zbawco, nie mogły sprostać Twej sile -
runęły. A z ich niewoli wyrwani wołali do Bogurodzicy:

Witaj, która ludzi prostujesz ku górze,
Witaj, która demony strącasz do przepaści,
Witaj, błędu deprecją szaleństwo,
Witaj, ujawniająca ułudę bałwanów.

Witaj, morze, w którym faraon utonął duchowy,
Witaj, skało, z której źródło tryska dla spragnionych życia,

Witaj, słupie ognisty, wiodący przez ciemność,
Witaj, osłono nad światem szersza niżli chmura.

Witaj, pokarmie manę nam zastępujący,
Witaj, Służebnico Świętego Pokarmu,
Witaj, ziemio Bożej obietnicy,
Witaj, miodem i mlekiem płynąca.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION VII

Lepszego pragnąc świata i odejścia w wieczność chciał Symeon opuścić
ziemi tej marność. I wtedy dałeś mu się dzieckiem, lecz on rozpoznał
pełnię Boga w Tobie, podziwiał mądrość Twoją niewymowną i wołał :
Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

STASIS TRZECIA

IKOS VII

Moc swą zjawiając Stwórcą, nowe ukazał stworzenie nam, którzy przezeń
jesteśmy. Z łona, co nie zaznało nasienia, wyszedł i ustrzegł to łono
nienaruszone, abyśmy cud ten uznając chwalili je i wołali:

Witaj, kwiecie nigdy nie więdnący,
Witaj, korono wstrzemięźliwości,
Witaj, prawzorze jasny naszego zmartwychwstania,
Witaj, ukazująca nam życie anielskie.

Witaj, drzewo o słodkim Owocu, pokarmie wierzących,
Witaj, listowie, w którego obfitym cieniu wielu się ukrywa,
Witaj, boś w łonie nosiła zbłąkanych Przewodnika,
Witaj, boś porodziła Wybawiciela pojmanyh.

Witaj, Ty łagodzisz Sędziego gniew sprawiedliwy,
Witaj, przebaczenie niosąca dla wielu grzeszników,
Witaj, szato dojrzałości ogołoconych z prawa do mówienia,
Witaj, miłości wszelkie przewyższająca pragnienie.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION VIII

Narodzenie inne i obce naszemu widząc, stańmy się obcy światu, a umysł nasz skierujmy ku niebu. Przez to Narodzenie Najwyższy objawił się na ziemi pokornym człowiekiem, pragnąc ku górze prowadzić wszystkich, co doń wołają : Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS VIII

O, Słowo, przebywające w pełni doczesności, Ty nie opuszczasz wieczności swej wcale. Jesteś wśród nas nieograniczone. Albowiem Boskie ku nam zejście Nie było tylko zmianą miejsca - te narodziny z Dziewicy, co Boga pełna słucha naszych głosów :

Witaj, Ty, co ograniczasz Nieograniczonego
Witaj, bramo wzniosłej tajemnicy,
Witaj, nowino sprzeciw budząca niewiernych,
Witaj, chwało nieobalona wierzących.

Witaj, tronie najświętszy Tego, co jest nad Cherbury,
Witaj, mieszkanie wzniosłe Tego, co ponad Serafy,
Witaj, która jednoczysz, co niepojednane,
Witaj, która dziewiczość łączysz z macierzyństwem.

Witaj, przez którą przestępstwo się gładzi,
Witaj, przez którą raj nam się otwiera,
Witaj, kluczu królestwa Chrystusa,
Witaj, nadziejo szczęśliwej wieczności.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION IX

Podziwiali aniołowie wielkie dzieło Twojego wcielenia. Widzieli jak nieprzystępny, Boże, stałeś się przystępnym dla wszystkich człowiekiem. Zamieszkałeś między nami, słuchając wołania: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS IX

Retorzy, słów wielu miłośnicy, milkną przed Tobą jak ryby bezgłose,
widzimy to, Bogurodzico. Nie mogą bowiem powiedzieć, jak pozostając
dziewicą możesz rodzić. My jednak tajemnicę Twoją podziwiając, wołamy
z wiarą:

Witaj, naczynie Bożej Mądrości,
Witaj, skarbnico Jego opatrności,
Witaj, która mędrcom wytykasz niemądrość,
Witaj, która uczonym wykazujesz nieuctwo.

Witaj, bo przemądrzali badacze stali się głupcami,
Witaj, bo twórcy mitów marnie przeminęli,
Witaj, boś zerwała Ateńczyków sidła
Witaj, bo sieci Rybakom napełniasz

Witaj, wyciągająca z otchłani niewiedzy,
Witaj, wzbogacająca poznanie u wielu,
Witaj, korabiu pragnących zbawienia,
Witaj, porcie płynących przez życie.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION X

Samym sobą chcąc świat ocalić i uładzić przyszedł nieprzymuszony
Sprawca ładu, a chociaż Bogiem jest nasz Pasterz, ukazał się wśród nas
podobnym nam Barankiem. I nas, podobnych sobie, wzywając do siebie
jako Bóg słyszy wołanie: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

STASIS CZWARTA

IKOS X

Spieszą do Ciebie Dziewice, boś murem im obronnym i wszystkim, co Cię
wzywają, Bogurodzico Dziewico, Nieba i Ziemi Stworzyciel przyozdobił
Cię łaską, o Nieskalana. A zamieszkawszy w Twoim łonie, nauczył
wszystkich wznosić głos do ciebie:

Witaj, o wzniosła kolumno dziewictwa,
Witaj, o bramo wiecznego zbawienia,

Witaj, pierwszy owocu odrodzenia w Duchu,
Witaj, szafarko wszech dobrodziejstw Bożych.

Witaj, która odradzasz tych, co w grzechu są poczęci,
Witaj, dająca mądrość tym, co nieroztropni,
Witaj, odpędzająca tego, co dusze uwodzi,
Witaj, rodząca Siewcę niewinności.

Witaj, alkowo przezczystych zaślubin,
Witaj, zaślubiająca dusze wierne Panu,
Witaj, o piękna dziewic żywicielko,
Witaj, weselna dusz świętych przyjaciółko.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION XI

Śpiew pochwalny zawodzi, gdy objąć chce pełnię Twych zmiłowań.
Choćbyśmy ofiarowali Ci ody tak liczne, jak ziarnka piasku, o Królu
święty nie osiągnęlibyśmy nigdy godnej miary tego, co dajesz nam, którzy
wołamy do Ciebie: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS XI

Ty, o Najświętsza Dziewico, jawisz się nam w ciemnościach, jak
światłodajna pochodnia. Niematerialne zapalając światło, wiedziesz
wszystkich do poznania Boga, swoim blaskiem rozjaśniając umysły
naszym uczczona wołaniem:

Witaj, promieniu Słońca duchowego,
Witaj, odbicie Światłości nieprzystępnej,
Witaj, błyskawico dusze oświecająca,
Witaj, gromie nieprzyjaciół rażący.

Witaj, bo nam wysyłasz Światło jaśniejące,
Witaj, bo nam wypuszczasz obficie płynącą Rzekę,
Witaj, obrazie uzdrawiającej sadzawki,
Witaj, niszcząca grzechu zmazę haniebną.

Witaj, któraś kąpielą obmywającą sumienia,

Witaj, dzbanie mieszalny, w którym radość się miesza,
Witaj, woni, dobry zapachu Chrystusa,
Witaj, życie mistycznej i radosnej uczyty.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION XII

Udzielić pragnął łaski przebaczenia za dawne winy Ten, co długi
wszystkich ludzi gładzi. We własnej więc przybliżył się Osobie do tych,
co oddalili się od Jego łaski, a potargawszy cyrograf ich winy, słyszy z ust
wszystkich wołanie: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos XII

Wielbiąc pieśniami Twego Syna, chwalimy hymnem wszyscy też i Ciebie,
jako świątynię duchową, Bogurodzico. Ten, który mieszkał w Twoim
łonie trzymając w dłoni wszystkie rzeczy, Pan nasz, uświęcił Cię i uczcił i
nauczył nas wołać do Ciebie:

Witaj, namiocie Boga oraz Słowa,
Witaj, święta ponad święte świętych,
Witaj, arko złożona przez Ducha Świętego,
Witaj, niewyczerpana życia skarbnico.

Witaj, czcigodny diademie królów Bogobojnych,
Witaj, chwało wysoka kapłanów pobożnych,
Witaj, bastionie niezdobyty Kościoła świętego,
Witaj, murze nieobalony Królestwa Bożego.

Witaj, Ty, która wznosisz pomniki zwycięstwa,
Witaj, która obalasz nieprzyjaciół naszych,
Witaj, lekarstwo dla ciała mojego,
Witaj, duszy mojej ocalenie.
Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION XIII

Zaiste, godna jesteś, Matko, wszelkiej chwały, któraś między wszystkimi
świętymi Najświętsze zrodziła Słowo. Racz przyjąć teraz ten nasz dar, od

wszelkiego nieszczęścia nas broń wszystkich. Od przyszłej kary wybaw nas, którzy pospół do Ciebie wołamy: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Kondakion ten zwykle wykonuje się trzy razy. A na zakończenie akatysty śpiewa się kondakion I, w czasie którego kapłan przechodzi pośród wiernych i ich okadza.

Po zakończonym śpiewie kapłan odmawia modlitwę dziękczynną Akatystu:

Przyjmij, o Potężna, najczystsza Pani i Królowo nasza, Boża Rodzicielko, te pochwalne hymny, które Tobie Jedynej z wdzięcznością śpiewamy my, słudzy Twoi niegodni. Wybrana spośród wszystkich pokoleń, nad wszystkie stworzenia nieba i ziemi wspanialszą się okazałaś. Za Twym udziałem Pan Zastępów jest z nami, przez Ciebie poznaliśmy Syna Bożego i nasyciliśmy się świętym Jego Ciałem i Krwią najczystszą. Dlatego błogosławiona jesteś z pokolenia na pokolenie, o przez Boga wysławiona, wspanialsza od Cherubinów i czcigodniejsza od Serafinów. W tej oto godzinie, o pełna chwały Bogurodzico Najświętsza, nie ustawaj w modlitwie za nas, niegodne Twe sługi, byśmy od wszelkiej złej myśli i od wszelkiego nieszczęścia woli byli i od wszelkiej szatańskiej złośliwości uchronieni. Aż do chwili ostatniej, wstawiając się za nami, zachowaj nas nienagannymi. Orędownictwem bowiem Twoim i opieką chronieni, Jedynemu w Trójcy Bogu Stwórcy wszechświata składamy chwałę, cześć, hołd i dziękczynienie, teraz i zawsze, i na wieki wieków.

W. Amen.

Na zakończenie nabożeństwa kapłan udziela zgromadzonym uroczystego błogosławieństwa:

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

Diakon, albo, jeżeli go nie ma, sam kapłan, może skierować do wiernych wezwanie:

Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

K. Bóg miłosierny, który przez swojego Syna narodzonego z Maryi Dziewicy odkupił rodzaj ludzki, * niech was obdarzy swoim błogosławieństwem.

W. Amen.

K. Niech zawsze i wszędzie towarzyszy wam opieka Maryi, * przez którą otrzymaliście Jezusa Chrystusa, sprawcę życia.

W. Amen.

K. Wam wszystkim, którzy zebraliście się dzisiaj, aby wyśpiewać pochwałę Bogurodzicy Dziewicy Maryi, † niech Bóg udzieli duchowej radości * i wiecznej nagrody.

W. Amen.

K. Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, + i Duch Święty.

W. Amen.

K. Idźcie w pokoju Chrystusa. (albo: Błogosławmy Panu.)

W. Bogu niech będą dzięki.

Teraz wszyscy śpiewają pieśń Bogurodzica.

Porządek powrotu do zakrystii taki sam jak przy wejściu.